

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 43C/29/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1511208029
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zita Leimbergerová
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2013:1511208029.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V sudkyňou Mgr. Zitou Leimbergerovou v právnej veci navrhovateľa: Orange Slovensko a.s., IČO: 35697270, so sídlom Metodova 8, Bratislava proti odporkyni: Q., trvale bytom K. XX, X., t. č. na neznámom mieste, zast. opatrovníčkou H. B., zamestnankyňou C. súdu X. I, za účasti vedľajších účastníkov na strane odporcu: 1. Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, IČO: 42176778, so sídlom Važecká 16, Prešov, pr. zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, ul. Sovietskych hrdinov 66, Svidník a 2. Združenie na podporu práv spotrebiteľov, občianske združenie, IČO: 42264979, so sídlom Seberínho 9, Bratislava, o zaplatenie 562,- eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporkyňa je p o v i n á zaplatiť navrhovateľovi 64,09 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z uvedenej sumy od 5.3.2010 do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Vo zvyšku súd návrh z a m i e t a .

Odporkyni a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu v 1. rade Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom súdu doručeným dňa 7.4.2011 sa navrhovateľ domáhal voči odporkyni zaplatenia sumy 562,- eur spolu s príslušenstvom titulom nezaplatenia za poskytnuté služby vo výške 64,09 eur vyfakturované v období od 27.10.2009 do 28.12.2009 a titulom nároku na zmluvnú pokutu vo výške 497,91 eur. Uviedol, že odporkyni vypožičal 1 ks mikroprocesorovej karty - SIM karty, ktorá jej umožnila využívať telekomunikačné služby poskytované navrhovateľom.

Súd návrhu navrhovateľa v celom rozsahu vyhovel a dňa 30.5.2011 vydal platobný rozkaz č. k. 27Ro/731/2011-24. Nakoľko sa súdu nepodarilo platobný rozkaz doručiť odporkyni do vlastných rúk, súd ju uznesením zo dňa 17.1.2012 zrušil.

Keďže odporkyňa sa zdržiava na neznámom mieste, súd jej v zmysle ust. § 29 ods. 2 a 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) ustanovil opatrovníčku.

Do konania pristúpili na stranu odporcu vedľajší účastníci - 1. Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS oznámením zo dňa 25.4.2012 a 2. Združenie na podporu práv spotrebiteľov oznámením zo dňa 16.1.2013.

Vedľajší účastník v 1. rade vo vyjadrení doručenom súdu dňa 9.8.2012 uviedol, že do konania vstúpil len vo veci uplatneného nároku na zmluvnú pokutu vo výške 497,91 eur, pričom poukázal na skutočnosť, že zmluvná pokuta v obdobných prípadoch bola ako neprijateľná judikovaná viacerými právoplatnými súdnymi rozhodnutiami.

Vedľajší účastník v 2. rade taktiež poukázal na neprimeranosť výšky zmluvnej pokuty a navrhol, aby v rámci súdneho prieskumu súd pristúpil k posúdeniu tejto zmluvnej podmienky z hľadiska okolností pri uzatváraní zmluvy, aby zohľadnil poskytnuté výhody, t. j. reálnu hodnotu mobilného telefónu poskytnutého za akciovú cenu, ktoré spotrebiteľ získal, čomu malo zodpovedať riadne plnenie si jeho povinností, a v prípade zistenia, že zmluvná pokuta bola dohodnutá zjavne nevýhodne pre spotrebiteľa vzhľadom na okolnosti pri uzatvorení zmluvy, navrhol, aby súd pristúpil k jej priznaniu v odôvodnenej výške, resp. k úplnému zamietnutiu.

Súd v zmysle ustanovenia § 156 ods. 3 OSP v spojení s ustanovením § 115a ods. 2 OSP rozhodol bez nariadenia ústneho pojednávania, pričom v konaní vykonal dokazovanie na základe listinných dôkazov predložených navrhovateľom, a to zmluvou o pripojení č. XXXXXX zo dňa 14.8.1997, Dodatkom k zmluve zo dňa 10.11.2008, vrátane prílohy č. 1 Dodatku k zmluve - Bonusy ponuky „Výmeny 2008“ zo dňa 5.11.2008, pokusom o pokonávku zo dňa 18.2.2010, spolu s doručenkou, faktúrami, Všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb prostredníctvom verejnej telefónnej siete spoločnosti Orange Slovensko, a.s. (ďalej len „VP“), výpisom z obchodného registra navrhovateľa a zistil nasledovný skutkový stav:

Účastníci uzavreli dňa 14.8.1997 Zmluvu o pripojení č. XXXXXX, na základe ktorej navrhovateľ vypožičal odporkyni 1 ks SIM karty, ktorá umožňovala odporkyni využívať telekomunikačné služby poskytované navrhovateľom s číslom XXXXXXXX . XXXXXXXXXXXXXXX, ku ktorej bolo priradené telefónne číslo XXXXXXXXXXXX s účastníckym programom Globtel 50 a so službou „podrobný účet“. Predmetom dodatku k tejto zmluve o pripojení zo dňa 10.11.2008 bola aktivácia účastníckeho programu, resp. zmena účastníckeho programu na program Paušál Klasik 100 XXL hovory a predaj koncového telekomunikačného zariadenia zn. Nokia 6500 slide za zľavnenú kúpnu cenu 3.790,- Sk (125,81 eur). V zmysle čl. 2.5. dodatku bola medzi účastníkmi konania dojednaná zmluvná pokuta vo výške 15.000,- Sk (497,91 eur) v prípade porušenia niektorej z povinností účastníka (najmä ale nielen nezaplatenie splatnej ceny za služby, nedodržanie doby viazanosti (24 mesiacov), jednostranné ukončenie platnosti zmluvy alebo dodatku pred uplynutím doby viazanosti atď.

Navrhovateľ vystavil odporkyni za poskytnuté služby 4 faktúry: faktúru č. XXXXXXXXXXXX na sumu 29,88 eur splatnú dňa 10.11.2009, faktúru č. XXXXXXXXXXXX a č. XXXXXXXXXXXX spolu na sumu 30,26 eur splatné dňa 27.11.2009 a faktúru č. XXXXXXXXXXXX na sumu 3,95 eur (poplatok za odpojenie) splatnú dňa 11.1.2010. Navrhovateľ teda odporkyni vyfakturoval za poskytnuté služby celkovú sumu 64,09 eur. Odporkyňa ani jednu z vyššie uvedených faktúr oposiaľ neuhradila.

Listom zo dňa 18.2.2010 - pokusom o pokonávku navrhovateľ odporkyňu vyzval, aby uvedenú sumu za poskytnuté elektronické komunikačné služby uhradila najneskôr do 4.3.2010 a zároveň ju upozornil, že ak pohľadávka nebude pripísaná na jeho účet najneskôr v posledný deň uvedenej lehoty, navrhovateľ týmto odstupuje od zmluvy o pripojení a z dôvodu porušenia zmluvných povinností je povinná zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 497,91 eur.

Podľa § 488 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

Podľa § 491 ods. 1 OZ záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom upravených, môžu však vznikáť aj z iných zmlúv zákonom neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

Podľa § 43 ods. 1 ZEK zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby.

Podľa § 43 ods. 2 ZEK podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj odkazom na tarifu.

Podľa § 42 ods. 1 písm. a) ZEK podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb.

V zmysle § 42 ods. 4 ZEK je účastník povinný:

- a) použiť verejnú službu v súlade s týmto zákonom, so zmluvou o pripojení a so všeobecnými podmienkami,
- b) platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní,
- c) použiť iba telekomunikačné zariadenia spĺňajúce požiadavky osobitných predpisov.

Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom

Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka).

Podľa § 53a ods. 1 prvá veta OZ ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 121 ods. 3 OZ príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením.

Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení platnom v čase vzniku omeškania, výška úrokov z omeškania je dvojnásobok diskontnej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Súd mal na základe vykonaného dokazovania preukázané, že navrhovateľ s odporkyňou uzavreli dňa 14.8.1997 zmluvu o pripojení, na základe ktorej navrhovateľ odporkyňi poskytol SIM kartu s priradeným

telefónnym číslom, aktiváciou ktorej zriadil odporkyni prístup k verejnej telefónnej sieti a sprístupnil jej tak dohodnuté služby. Dodatkom k tejto zmluve zo dňa 10.11.2008 sa zmluvné strany dohodli na zmene účastnickeho programu a zároveň navrhovateľ odporkyni odpredal mobilný telefón zn. Nokia 6500 slide. Predajná cena mobilného telefónu, resp. jej obstarávacia cena súdu nie je známa. Odporkyňa cenu za poskytnuté služby neuhradila. Keďže svoje zmluvné povinnosti porušila, navrhovateľ od zmluvy odstúpil a uplatnil si aj nárok na zmluvnú pokutu.

Na základe vyššie uvedeného, nakoľko súd mal po preskúmaní všetkých relevantných okolností daného prípadu preukázať, že odporkyňa si svoju povinnosť vyplývajúcu pre ňu zo zmluvy ani napriek výzve riadne nesplnila, súd ju zaviazal povinnosťou uhradiť navrhovateľovi sumu vo výške neuhradených súm za poskytnuté služby vo výške 64,09 eur. S ohľadom na to, že zmluvná pokuta rovnakého významu uplatňovaná navrhovateľom v obdobných súdnych konaniach bola vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku (rozsudok Okresného súdu Prešov z 13. 8. 2010 č. k. 17C/23/2010-65 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 29. 6. 2011 č. k. 2Co/137/2010, resp. rozsudok Okresného súdu Prešov z 18.2.2011, č. k. 38C 117/2010-61 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 24.4.2012 č. k. 6Co/91/2011), súd v zmysle ust. 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka návrh v časti uplatnenej zmluvnej pokuty v celkovej výške 497,91 eur vrátane príslušenstva zamietol. Ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ; absolútna neplatnosť). Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav navyše zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie vysokého záujmu EÚ a práva EÚ na ochrane práv spotrebiteľa.

Nakoľko odporkyňa sa s peňažným plnením dostala do omeškania, súd priznal navrhovateľovi aj príslušný úrok z omeškania, stanovený vo výške dvojnásobku diskontnej sadzby, t. j. 9 % ročne odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty na dodatočné plnenie uvedenej v pokuse o pokonávku, t. j. od 5.3.2010, a to v súlade s § 517 ods. 2 OZ a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, v nadväznosti na znenie petitu návrhu na začatie konania, ktorým je súd v zmysle § 153 ods. 2 OSP viazaný.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 3 OSP, podľa ktorého aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia. Miera úspechu u odporkyne a vedľajších účastníkov na jej strane predstavuje 89 % a u navrhovateľa 11 %. Rozdiel ich pomerných úspechov tak predstavuje 78 %. I keď má v konečnom dôsledku odporkyňa, resp. vedľajší účastníci na jej strane v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania proti navrhovateľovi, súd im náhradu trov konania nepriznal, nakoľko odporkyňa a vedľajší účastník na strane odporcu v 2. rade si náhradu trov konania neuplatnili a ani im žiadne nevznikli.

Súd Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS ako vedľajšiemu účastníkovi konania na strane odporcu v 1. rade náhradu trov konania spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia a vyjadrenie zo dňa 7.8.2012, vyčíslené sumou vo výške 97,97 eur nepriznal, čo odôvodňuje nasledujúcim:

Vedľajší účastník má síce principiálne právo na náhradu trov konania, keďže právo na ich náhradu vzniklo odporcovi, ktorého v konaní vedľajší účastník podporoval. Avšak vedľajší účastník musí byť uzrozumený s tým, že aj vo vzťahu k nemu bude súd skúmať, či trovy konania boli účelne vynaložené na ochranu oprávnených záujmov spotrebiteľa. Ak je cieľom združení na ochranu spotrebiteľa presadzovať oprávnené záujmy spotrebiteľov a právom spotrebiteľa chrániť a presadzovať svoje oprávnené záujmy aj prostredníctvom združení na ochranu spotrebiteľov, musí sa súd, ak sa združenie na ochranu spotrebiteľa zúčastní konania ako vedľajší účastník na strane spotrebiteľa, zaoberať tým, či takéto trovy konania boli účelne vynaložené na ochranu oprávnených záujmov spotrebiteľa. Paušálny vstup Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS do všetkých konaní, v ktorých vystupujú ako

navrhovateľa týmto združením označené subjekty, bez ohľadu na stav konania, vôľu spotrebiteľa a účelnosť úkonov vedľajšieho účastníka, nepovažuje súd za dôkaz o vôli združenia naplniť cieľ stanovený v § 2 ods. 1 Stanov tohto združenia. Okrem toho predpokladom pre zápis takéhoto združenia okrem iného je aj to, že združenie aktívne pôsobí v oblasti ochrany spotrebiteľov po dobu najmenej dvoch rokov (§ 25 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa). Z týchto oprávnení potom vyplýva aj požiadavka, aby združenie bolo spôsobilé bez toho, aby muselo byť zastúpené advokátom, poskytovať aktívnu pomoc spotrebiteľovi, a to vrátane kvalifikovanej právnej pomoci. Paušálny vstup tohto združenia do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navýšil trovy konania najmä, keď sa združenie dalo zastúpiť advokátom, navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv konkrétneho spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Po starostlivom zvážení všetkých okolností súd s ohľadom na uvedené skutočnosti dospel k záveru, že uplatnené trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka nemožno považovať za trovy účelne vynaložené na uplatnenie či bránenie jeho práv, resp. práv odporkyne.

Podľa § 160 ods. 1 prvá veta OSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu.

Na základe uvedených skutočností a v zmysle citovaných zákonných ustanovení súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na podpísanom súde, v štyroch vyhotoveniach.

Odvolanie voči rozsudku musí obsahovať tieto náležitosti:

z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje a musí byť podpísané a datované,

v odvolaní je potrebné uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha,

odvolanie podlieha súdnemu poplatku v rovnakej výške ako sa platí súdny poplatok za návrh.

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP,

konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a OSP),

rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.